

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **22.03.2024**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 51. ve 52. maddeleri ile çalışanların sendikal hak ve özgürlükleri teminat altına alınmıştır. Sendikalarda serbestçe örgütlenme hakkını güvence altına alan anayasal hüküm ve uluslararası sözleşmelere karşın sendikal örgütlenme ve sendikal faaliyet yürütme hakkı patronlar tarafından çeşitli fiillerle engellenmektedir. Hakları etrafında birleşerek sendikalaşma süreci yürüten işçiler baskı ve mobbinge maruz bırakılarak sendikalardan istifaya zorlanmaktadır. Bu durumun son örneklerinden biri de genel kargo, konteyner, PCC, RoRo, proje kargo ve dökme yük hizmetleri veren Borusan Lojistik'in Bursa Gemlik'te bulunan limanında gerçekleşmiştir. Gemlik Port'ta çalışan 4 işçi Liman-İş'e üye olduğu için işten çıkarılmıştır. İş Kanunu'nun 25/II. maddesine denk gelen 42-50 arasındaki kodlarla işten çıkarılan işçilerin tazminat ve kıdem hakkı da gasp edilmiştir.

Bölgenin en hızlı ve verimli limanı olmakla övünen, liman kapasitesini artırma projeleri ile gündemde yer tutan ve 2023 yılını 684 milyon dolar ciro ile kapattıklarını ifade eden Borusan Lojistik'te çalışan işçiler ağır çalışma koşulları, mobbing ve işten çıkarmalarla boğuşmaktadır. Ayrıca, İsrail hükümetine bağlı bir şirketle 7.4 milyon Euro'luk bir boru ihalesine de imza atan Borusan Mannesmann, Gemlik limanını İsrail'e ürettiği boruları taşımak için kullanmaktadır. Borusan Grup CEO'su Erkan Kafadar verdiği demeçlerde ülke ekonomisine katkı sağlayan yatırımlarından bahsederken "İstihdam yaratıyor olmak çok önemli" diyerek de övünmektedir.

Bu Bağlamda;

- 1- Anayasal bir hak olan Sendikalaşma ve Toplu Sözleşme Hakkı'na rağmen Borusan Lojistik'e bağlı Gemlik limanında sendikalaşan işçiler üzerinde baskılar kurularak işçiler istifaya zorlanmakta ve sendikal faaliyet yürüten işçiler işten çıkarılmaktadır. Sendikal örgütlenme sürecinde işçilerin fiilen örgütlenmelerini engelleyen düzenleme

ve uygulamalara dönük olarak Bakanlığınız bir denetleme ve soruşturma süreci başlatacak mıdır?

- 2- Çıkış kodunu keyfince bildirme yetkisi eline verilen patronlar, bu gücü işçilere karşı sendikal örgütlenmenin de önünü kesmek üzere kullanmaktadır. Borusan Lojistik'e bağlı Gemlik limanında 2020-2024 yılları arasında işten ayrılışı bildirilen işçilerin işten ayrılış kodlarına göre dağılımı nasıldır? Bakanlığınıza bağlı müfettişler işverenin tek taraflı bildirimi ile tazminatsız işten çıkarmaya yol açan işten çıkış kodlarının kullanımını denetlemişler midir?
- 3- Borusan Lojistik'e bağlı Gemlik limanında çalışan işçiler sendikal çoğunluğu sağlamak üzere sendikal faaliyetlerini sürdürmektedir. Fakat Borusan Lojistik alt yükleyici firmalar aracılığıyla iş kolunun dışında işe alımlar yaparak çalışan sayısını artırmış ve bu şekilde yetki sürecini engellemeye çalışmıştır. Bakanlığınız konu ile ilgili bir inceleme süreci başlatmayı düşünmekte midir?
- 4- 4857 sayılı İş Kanunu'na göre gece çalışması en geç 20:00'da başlayıp en geç 06:00'da sona ermeli ve 7,5 saati geçmemelidir. Fakat Gemlik limanında çalışan işçiler iş kanunu ile çelişecek şekilde 12 saatin üzerinde gece mesaisi yapmakta ve dinlenme olmaksızın sonraki vardiyada çalışmaya devam ettirilmektedir. Bu durum işçi sağlığı ve iş güvenliği risklerini de artırmakta ve olası yaralanma ve iş cinayetlerinin de önünü açmaktadır. Bakanlığınız 4857 sayılı İş Kanunu'nun 104. maddesi gereğince Borusan Lojistik'e bağlı Gemlik limanına gece çalışması için bir ceza, yaptırım ya da hukuki bir işlem uygulamış mıdır?